

Instytut Pamięci Narodowej - Warszawa

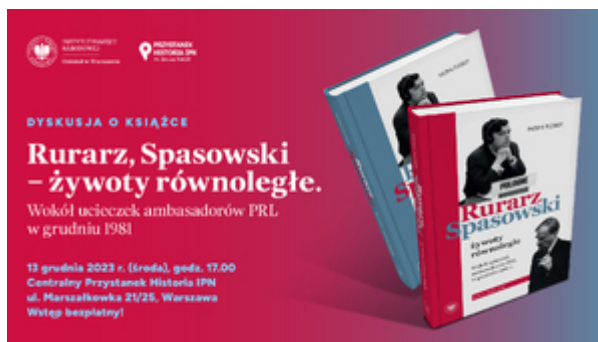
<https://warszawa.ipn.gov.pl/waw/aktualnosc/194406,Rurarz-Spasowski-zywoty-rownolegle-Wokol-ucieczek-ambasadorow-PRL-w-grudniu-1981.html>
13.05.2024, 20:19

„Rurarz, Spasowski - żywoty równoległe. Wokół ucieczek ambasadorów PRL w grudniu 1981” - Dyskusja - Warszawa, 13 grudnia 2023

W środę 13 grudnia 2023 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN w Warszawie przy ul. Marszałkowskiej 21/25 odbyło się spotkanie poświęcone dwutomowej książce Patryka Pleskota „Rurarz, Spasowski - żywoty równoległe. Wokół ucieczek ambasadorów PRL w grudniu 1981”.

Rozmowę z udziałem dr. hab. Patryka Pleskota (autora publikacji), Ewy Rurarz (córki Zdzisława Rurarza) i Mariusza M. Brymory (autora opracowania polskiej wersji wspomnień Romualda Spasowskiego) poprowadził redaktor Rafał Dudkiewicz.

Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce miało przynajmniej dwie konsekwencje w sferze dyplomatycznej, których nie spodziewała się ekipa gen. Wojciecha Jaruzelskiego. 19 grudnia 1981 r. o azyl polityczny w Stanach Zjednoczonych poprosił Romuald Spasowski, ambasador PRL w Waszyngtonie.

Cztery dni później na podobny krok zdecydował się polski przedstawiciel w Tokio Zdzisław Rurarz, który został szybko przewieziony do USA. Obie ucieczki wywarły wielkie wrażenie na polskiej i światowej opinii publicznej.

Dlaczego dyplomaci zdecydowali się na tak radykalne posunięcie? Dlaczego postanowili zerwać z systemem, któremu służyli przez kilkadziesiąt lat? Czy kluczowe okazały się nakaz sumienia i niezgoda na siłowe zdławienie „Solidarności”? Czy w grę wchodziły bardziej prozaiczne względy osobiste? A może istotną rolę odegrały zachodnie (i nie tylko) służby specjalne? Książka jest próbą odpowiedzi na te pytania.